

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Елена Каралийска-Тръпкова

НМА „Проф. Панчо Владигеров“

за дисертационния труд на

Ксияо Леи

докторант редовна форма на обучение

по професионално направление 8. 3. Музикално и танцово изкуство

към катедра **Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство**

при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив с научен

ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак

на тема

**„Сравнително изследване на естетическите и
интерпретационни проблеми при изпълнение на китайските,
немските и австрийските художествени песни“**

за присъждане на образователната и научна степен **„доктор“**

На основание на решение на Факултетния съвет при Факултет „Музикална педагогика” (Протокол №3/25.06.2024 г.) за откриване на процедура по защита на дисертационния труд на **Ксияо Леи** ми бяха предоставени следните материали: CV на кандидата, дисертационният труд, автореферат, справка за приносния характер на дисертацията, списък с публикации по темата.

Кратки биографични данни

Ксияо Леи завършва музикалната консерватория в Ухан със специалност пеене. Придобива магистърска степен в консерваторията към Анхуейския педагогически университет. След завършване на своето образование преподава в катедрата по музика в университета в У Ху - ръководител е на специалността „Музикология“ и заместник-директор на секцията „Преподаване и изследване на вокала“. Ксияо Леи печели отличия от национални и международни конкурси: Сребърен медал от IX-ия вокален конкурс „Златна камбана на китайската музика” в град Анхуей, Китай, Сребърен медал от X-ия вокален конкурс на фестивала на изкуствата в провинция Анхуей, Трета награда от III-ия национален вокален конкурс за музикално образование в колежите и университетите, Златен медал от VI-тия национален вокален конкурс „Песен на

Китай“ в град Анхуей, Сребърен медал от международния вокален конкурс *Teresa Belloc* - Италия, награда за отлично представяне на международния конкурс за вокалисти *Renato Bruson* – Китай, Първа награда от конкурса *Omega Concert Project* в София през 2022 г. Финалист е на международния вокален конкурс *Hariclea Darclee*- Румъния. Ксияо Леи е ръководител и на научноизследователските проекти: „Изследване на естетическата функция и стойност на народните песни на Данту”, „Изследване на пътя за изграждане на музикална професионална програма за висше образование по гражданско образование и политика”, „Изследване на използването на метода за преподаване на музика Кодай в обучението по музика на студенти по предучилищно възпитание”. Публикува статии в китайски и български академични списания.

Ксияо Леи е докторант редовна форма на обучение в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев”- Пловдив с научен ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак. В периода на своето обучение в университета участва в множество концерти, както и в постановката на академичният оперен театър на „*L'elisir d'amore*” от Доницети в ролята на Дулкамара.

Сравнителното изследване на естетическите и интерпретационни проблеми при изпълнение на китайските, немските и австрийските художествени песни е актуално с тематиката си. Изчерпателно и систематично са проследени историческите факти, музикалните стилове, жанровата определеност, езиковите особености на разгледаните творби. Посредством сравнителен анализ на китайския и западния културен контекст и музикалните елементи в немско-австрийските и китайските художествени песни се предлагат нови аспекти на познанието и разбирането на този жанр. Потърсен е път за развитието на китайските художествени песни в посока на създаване на високохудожествени, отговарящи на потребностите на съвременната епоха творби. Проучени са вариантите за синтез между немско-австрийската художествена песен и китайската класическа музикална култура, както и успешното реализиране на този синтез на световните сцени.

Съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд **„Сравнително изследване на естетическите и интерпретационни проблеми при изпълнение на китайските, немските и австрийските художествени песни”** е структуриран в увод, пет глави, заключение, библиография,

включваща 43 заглавия, три публикации по темата. Общият обем е 193 с., от които 186 са основен текст. Приложени са и 19 нотни примера, илюстриращи анализите.

В Първа глава Ксияо Леи излага основанията си за избор на темата, задачите и значението на изследването, неговото съдържание, методи и цели, както и приложимостта на постигнатите резултати.

Във **Втора глава** е направен общ преглед на европейската художествена песен: историческо развитие, стилове и направления.

Трета глава съдържа обзор на китайските художествени песни. В три раздела докторантът представя основните теоретични възгледи на водещи музиковеди по отношение на китайските художествени песни. Проследено е тяхното историческо развитие, жанрово и тематично разнообразие, композиционни и структурни особености, както и особености на изпълнението.

Четвърта глава (105 страници) е структурирана в три раздела, в които Ксияо Леи прави сравнителен анализ между немско-австрийската и китайската художествена песен. Подробно и задълбочено са изследвани обществено-историческата обстановка и нейното влияние върху художествените песни в Европа и Китай. Очертани са литературните характеристики и тематика.

Анализирани са музикалните стилове, музикално-поетичния изказ, структурните и хармоническите особености. Изводите, които прави Ксияо Леи за задълбочаването на синтеза между китайския и европейския песенен стил са: „През почти стогодишната история на китайската художествена песен музикалната ѝ форма е резултат от непрекъснат процес на комбиниране и смесване на китайския и западния вокален стил, който е в основата на нейната постоянна еволюция и развитие. Влиянието на европейския класицизъм, романтизъм и импресионизъм е ясно доловимо. Общият проблем, който се опитват да решат китайските композитори, е как чужди форми като хармоническия език и хармоническата техника да бъдат използвани в китайските художествени песни така, че да съответстват на начина на изразяване и естетическите навици на китайския народ. За тази цел родните композитори от съвременната епоха извършват редица успешни опити да прибавят към европейските хармонии китайски „привкус“ и да ги „китаизират“ (с.151).

В Пета глава, съставена от три раздела, е направен обстоен сравнителен анализ на немско-австрийските и китайските художествени песни **от гледна точка на изпълнението**. За целта са разгледани жанрово-стилистичните разлики между художествените

песни и ариите и спецификите при тяхното изпълнение. Посочени са етапите при подготовката на дадена камерно-вокална творба: „...Изпълнението на художествената песен трябва да бъде предшествано с музикален анализ, представляващ задълбочено изследване на музикалните характеристики, използваните композиционни похвати и музикалния език, така че убедително да бъдат изваяни музикалните образи и публиката да бъде покорена” (с.163). В третия раздел докторантът анализира и систематизира разликите между немско-австрийските и китайските художествени песни по отношение на интерпретацията. В заключението са направени изводи в подкрепа на авторовото разбиране за творческата концепция на художествената песен: „...Истинските художествени песни трябва да черпят от дълбините на националната култура и да разкриват житейски и художествени истини. Истинските художествени песни трябва да са базирани на реалните човешки преживявания и да разгръщат духовните качества и съкровения смисъл на стихотворния текст с помощта на най-различни музикални методи и техники. Да разкриват житейската красота и романтика, към които човек неизменно се стреми.”(с. 187).

Напълно подкрепям формулираните ясно и точно приноси.

Дисертационният труд на Ксияо Леи е задълбочено научно изследване, както по отношение на разглежданата проблематика, така и по отношение на нейното анализиране и направените изводи. Открива нови допирни точки между европейската и китайската култури. Съдейства за развитието на отношенията между българските и китайските научни звена.

Авторефератът отговаря на дисертацията.

Публикациите са три на брой и са доказателство за научен интерес и сериозен изследователски подход.

Поздравявам докторанта и неговия научен ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак и предлагам на почитаемото Научно жури да присъди на **Ксияо Леи** образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 8. 3. „Музикално и танцово изкуство”.

20.08. 2024 г.

проф. д-р Елена Каралийска-Тръпкова